

SUOMEN
OLYMPIAKOMITEA

**Liikunnan ja urheilun yhteiset
vakavaa epäasiallista käyttäytymistä
ja vakavia eettisiä rikkomuksia koskevat**

KURINPITOMÄÄRÄYKSET

LIIKUNNAN JA URHEILUN YHTEISET VAKAVAA EPÄASIALLISTA KÄYTTÄYTYMISTÄ JA VAKAVIA EETTISIÄ RIKKOMUKSIA KOSKEVAT KURINPITOMÄÄRÄYKSET

1 § Yleistä

1. Näissä kurinpitomääräyksissä säädetään rangaistavista teoista, seuraamuksista ja kurinpitomenettelystä, mikäli henkilön tai yhteisön epäillään syyllistyneen liikunnan tai urheilun parissa tai niihin kiinteästi liittyvässä toiminnassa näissä säännöissä määritettyyn vakavana pidettävään epäasialliseen käytökseen tai eettiseen rikkomukseen, jonka kohteena on yksi tai useampi henkilö.
2. Näiden määräysten tarkoituksena on ennaltaehkäistä vakavaa epäasiallista käyttäytymistä ja vakavia eettisiä rikkomuksia ja mahdollistaa kurinpitomenettelyllä sellaiseen puuttuminen.

2 § Soveltamisalan rajoitukset

1. Näitä määräyksiä ei sovelleta:
 - a) tapauksiin, joihin sovelletaan urheilun lajisääntöjä ja joihin on lajisääntöjen nojalla määrättävissä tai määrätty seuraamus
 - b) jos väitetty rikkomus on yksittäistapaus ja tapahtunut yksinomaan kilpailutilanteessa ja johon voidaan luontevimmin puuttua 3 §:ssä mainittujen yhteisöjen omilla määräyksillä; tai
 - c) joissa saattaa täytyä jonkin tai joidenkin 5 §:ssä mainittujen tekojen tunnusmerkistö, mutta jotka ovat luonteeltaan yksittäisiä ja ratkaistavissa tarkoituksenmukaisesti 3 §:ssä mainittujen yhteisöjen omilla määräyksillä

3 § Soveltamisalaan kuuluvat henkilöt ja yhteisöt

1. Näiden kurinpitomääräysten alaisia ovat:
 - a) Suomen Olympiakomitea
 - b) Suomen Olympiakomitean ne jäsenyhteisöt, jotka ovat näihin kurinpitomääräyksiin toimintasäännöllään sitoutuneet
 - c) kohdassa b) mainittujen yhteisöjen jäsenet ja niiden jäsenet ulottuen aina henkilöjäsenyyteen asti
 - d) kohdissa a)-c) mainittujen yhteisöjen toiminnassa mukana olevat kilpailutoimintaa harjoittavat tai muut määräysvallassa olevat yhteisöt
 - e) kohdissa a)-d) mainittujen yhteisöjen hallitusten ja johtokuntien ja näiden asettamien elinten jäsenet, työntekijät, toimihenkilöt ja urheilijan tukihenkilöt

- f) ne henkilöt ja yhteisöt, jotka ovat kirjallisesti sitoutuneet noudattamaan näitä määräyksiä tai ovat lunastaneet näihin määräyksiin sitouttavan kilpailulisenssin/pelipassin tai vastaavan asiakirjan tai jotka missä tahansa roolissa ottavat osaa harjoitus- tai kilpailutoimintaan
2. Suomen Olympiakomitean jäsenyhteisön, joka on toimintasäännöllään sitoutunut näihin määräyksiin, tulee sitouttaa toiminnassaan mukana olevat 1 momentissa mainitut yhteisöt ja henkilöt näihin kurinpitomääräyksiin.

4 § Rangaistavuuden edellytykset

Rangaista voidaan:

- a) henkilöä, joka kohdistaa 5 §:ssä mainitun teon yhteen tai useampaan henkilöön tai joka osallistuu tekoon tai omalla toiminnallaan edesauttaa tällaista tekoa tai jonka olisi työnantaja-, esimies-, toimeksianto-, luottamusaseman tai muun vastaavan aseman vuoksi tullut puuttua toisen tekemään 5 §:ssä tarkoitettuun tekoon.
- b) 3 §:n 1 momentissa mainittuja yhteisöjä, joiden olisi tullut puuttua 4 §:n 1 momentin a) kohdassa mainitun henkilön toimintaan työnantaja-, toimeksianto- tai muun vastaavan aseman johdosta, mutta jotka ovat laiminlyöneet toimenpiteet epäasialliseen käytökseen puuttumiseksi.

5 § Rangaistavat teot

1. Rangaistavia tekoja ovat tai voivat olla:

- a) sellainen urheilun piirissä ilmenevä käytös, jolla urheilijalle tai muulle urheilun piirissä olevalle aiheutetaan sellaista kärsimystä tai vaaraa, joka ei ole valmentamisen tai ohjauksen kannalta tarpeellista taikka kohdellaan tätä nöyryyttävällä tavalla.
- b) rasistinen tai syrjivä käytös

Rasismilla tarkoitetaan kaikkea rotuun, ihonväriin, syntyperään tahi kansalliseen tai etniseen alkuperään perustuvaa erottelua, poissulkemista tai etuoikeutta, jonka tarkoituksena tai seurauksena on ihmisoikeuksien ja perusvapauksien tasapuolisen tunnustamisen, nauttimisen tai harjoittamisen mitätöiminen tai rajoittaminen.

Ketään ei saa syrjiä rodun, ihonvärin, sukupuolen, kielen, uskonnon, poliittisen tai muun mielipiteen, kansallisen tai yhteiskunnallisen alkuperän, omaisuuden, syntyperän tai muun tekijän perusteella.

- c) seksuaalinen tai muu häirintä

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan ainakin kaikkia niitä tekoja, jotka on säädetty rangaistavaksi rikoslain 20 luvussa. Lisäksi seksuaalisena häirintänä pidetään tekoja, jotka ovat luonteeltaan seksuaalisia ja jotka ovat omiaan loukkaamaan toisen seksuaalista itsemääräämisoikeutta.

Muuta häirintää on erilaiset fyysisen ja psyykkisen häirinnän muodot henkilökohtaisessa kanssakäymisessä tai etäyhteyksin tapahtuvassa kanssakäymisessä. Häirintää on myös

auktoriteettiaseman tai valta-aseman väärinkäyttö, joka voi ilmetä auktoriteetin tai vallan epäasiallisena käyttönä suhteessa toiseen henkilöön.

- d) fyysisen koskemattomuuden loukkaaminen ja vaaran aiheuttaminen hengelle tai terveydelle

Toisen terveyden vahingoittaminen väkivaltaa käyttämällä tai muulla terveyttä vahingoittavalla toiminnalla on kielletty. Väkivaltana ei pidetä lajisääntöjen mukaista tai kyseisen lajin suoritukselle muutoin tyyppillistä kontaktia.

Toisen terveyden tai hengen vaarantamisena pidetään toisen jättämistä avuttomaan tilaan tai muuta toimintaa tai laiminlyöntiä, joka vaarantaa toisen hengen tai terveyden.

- e) epäasiallinen kielenkäyttö, nöyryyttävä käytös ja kiusaaminen

Epäasiallisena kielenkäyttönä pidetään sellaista halventavaa ja loukkaavaa kielenkäyttöä, joka on omiaan aiheuttamaan kärsimystä toiselle.

Nöyryyttävänä käytöksenä pidetään toimintaa, jolla epäasiallisin toimenpitein loukataan toisen mainetta, pyritään saattamaan kohteena oleva henkilö naurunalaiseksi tai muuten kiusalliseen tai alistettuun asemaan muiden ihmisten silmissä.

Kiusaaminen on henkilöiden välistä tai yhteisöllistä sanallista, elein tapahtuvaa tai fyysistä aggressiivista käyttäytymistä, jonka kohde kokee ahdistavaksi tai nöyryyttäväksi ja jota olosuhteet kokonaisuutena arvostellen voidaan pitää epäasiallisena. Kiusaaminen voi olla fyysistä tai psyykkistä.

- f) yksityisyyteen kohdistuvat loukkaukset

Yksityisyyteen kohdistuvana loukkauksena pidetään henkilön yksityiselämään liittyvien tietojen luvaton levittämistä tai viestintä- tai kotirauhaa taikka henkilötietojen suojaa loukkaavia tekoja sekä muita vastaavia yksityisyyttä loukkaavia tekoja.

Yksityiselämän suojan piiriin kuuluvat esimerkiksi perhesuhteet, terveydentila ja muut henkilökohtaiset ominaisuudet ja mieltymykset.

Salaa tapahtuva kuvaaminen tai kuuntelu silloin, kun se tapahtuu tiloissa, joissa kuvaaminen ilman toisen lupaa ei ole sallittua tai jossa tallentamiseen ei voi varautua, loukkaa kohteen yksityisyyttä.

- g) muu kohtiin a)-f) verrattava muu epäasiallinen käytös tai toiminta

2. Rangaistavat teot voivat ilmetä:

- a) kilpailu-, ottelu-, harjoitus-, valmennus-, koulutus- tai markkinointitapahtumissa taikka niihin rinnastuvissa liikuntaan tai urheiluun liittyvissä tapahtumissa sekä edellä mainittuihin tapahtumiin kiinteästi liittyvissä toiminnoissa
- b) henkilöiden välisessä kasvokkaisessa kanssakäymisessä ja/tai viestintävälineitä ja sosiaalisen median kanavia käyttäen

6 § Rangaistusta koventavat tekijät

Arvioitaessa teon vakavuutta, on otettava huomioon rangaistusta koventavina tekijöinä erityisesti rangaistavan teon:

- a) kohteen alaikäisyys, kehitystaso tai alisteinen asema suhteessa tekijään
- b) toistuvuus ja/tai kesto
- c) esiintymisen laajuus eri kilpailu-, harjoitus- tai muissa toimintaympäristöissä
- d) kohdistuminen useampaan henkilöön
- e) perustuminen kohteen rotuun, kansalliseen tai etniseen alkuperään, kieleen, sukupuoleen, ikään, perhesuhteisiin, sukupuoliseen suuntautumiseen, perimään, vammaisuuteen tai terveydentilaan, uskontoon, poliittiseen tai ammatilliseen toimintaan tai muuhun näihin rinnastettavaan seikkaan
- f) erityinen nöyryyttävyyys, kuten tapahtuminen julkisesti tai sivullisten läsnä ollessa

7 § Rangaistusta lieventävät tekijät

Rangaistusta lieventävinä tekijöinä on otettava huomioon erityisesti seuraavat seikat:

- a) tekijä on alle 18-vuotias
- b) tekijä on merkittävästi edesauttanut oman rikkomuksensa selvittämisessä
- c) tekijä on tehnyt rangaistava teon toisen henkilön tai yhteisön painostuksen johdosta tai yhteisön myötävaikutuksella

8 § Rangaistuslajit

1. Rangaistuslajeja ovat

Luonnolliselle henkilölle:

- a) varoitus
- b) sakko
- c) kilpailukohtainen tai määräaikainen kilpailukielto
- d) ottelukohtainen tai määräaikainen pelikielto,
- e) ottelu- tai kilpailukohtainen tai määräaikainen toimitsijakielto
- f) määräaikainen toimintakielto

Yhteisölle:

- g) varoitus
- h) sakko

2. Sakko on luonnolliselle henkilölle määrältään vähintään 100 euroa ja enintään 1.000 euroa ja yhteisölle vähintään 1.000 euroa ja enintään 10.000 euroa. Sakko maksetaan Suomen Olympiakomitean tilille.

3. Sakko on maksettava 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista uhalla, että kurinpitolautakunta voi määrätä luonnolliselle henkilölle kilpailu-, peli- toiminta- tai toimitsijakiellon

4. Jäljempänä 12 §:ssä mainitun kurinpitoelimen päätöksellä kilpailu-, peli-, toimitsija- tai toimintakielto voidaan ulottaa koskemaan muitakin lajeja kuin pelkästään sitä, jossa rikkomus on tapahtunut
5. Kilpailu- tai pelikieltoon määrätty henkilö ei saa osallistua urheilijana kilpailuihin ja/tai otteluihin kurinpitoelimen määrittelemässä laajuudessa
6. Toimitsijakieltoon määrätty henkilö ei saa toimia kilpailuihin ja /tai otteluihin liittyvissä tehtävissä, mukaan lukien pelaaminen ja kilpaileminen, kurinpitoelimen määrittelemässä laajuudessa.
7. Toimintakieltoon määrätty henkilö ei saa osallistua kilpailu-, ottelu-, harjoitus-, valmennus-, koulutus- tai markkinointitapahtumiin taikka niihin rinnastuviin liikuntaan tai urheiluun liittyviin tapahtumiin ja muuhun toimintaan kurinpitoelimen määrittelemässä laajuudessa.
8. Eri rangaistuslajeja voidaan määrätä samanaikaisesti.

9 § Sovittelun ensisijaisuus

1. Ennen kuin väitetty rikkomus otetaan tutkittavaksi ilmoituksen perusteella, väitetyn rikkomuksen kohteen (asianomistaja) on ilmoitettava rikkomusilmoituksen vastaanottavalle taholle:
 - a) onko tapausta yritetty sovittaa epäillyn kanssa tai
 - b) onko sovittelu mahdollinen
2. Mikäli sovittelu on mahdollinen, eikä sitä vielä ole yritetty, rikkomusilmoituksen vastaanottava taho ohjaa tapauksen asianmukaiseen sovittelumenettelyyn

10 § Vireilletulo

1. Näiden määräysten mukaan käsiteltävä asia voi tulla vireille joko asianomistajan tai muun tahon ilmoituksella Suomen urheilun eettiselle keskukselle (jatkossa SUEK) tai SUEKin oman tutkinnan perusteella ilman ilmoitustakin.
2. Saatuaan rikkomusilmoituksen tai tiedon epäilystä rikkomuksesta muulla tavoin SUEK arvioi ensin, soveltuuko tapaukseen näiden määräysten 2 §:n mukaiset rajoitukset. Jos näin arvioidaan olevan, SUEK ohjaa asiaomistajaa viemään asian käsittelyn asianomaiselle urheilujärjestölle.

11 § Tutkinta ja päätös asian viemisestä kurinpitoelimeen

1. Näiden määräysten mukaan käsiteltävien rikkomusilmoitusten tutkinnasta on vastuussa SUEK. SUEK selvittää, onko rikkomusilmoituksessa tai muulla tavoin SUEKin tiedossa olevassa epäilyssä rikkomuksessa mainittujen henkilöiden tai yhteisöjen lisäksi muita 4 §:ssä mainittuja tahoja, joiden voidaan katsoa olleen osallisena väitettyyn rikkomukseen tai muita henkilöitä, jotka ovat olleet rikkomuksen kohteena.

2. Mikäli epäiltynä on henkilö, jonka epäiltyjen rikkomusten kohteina on ollut useampia henkilöitä, voidaan tutkinta näiden osalta yhdistää.
3. Mikäli SUEK katsoo tutkinnan jälkeen, että tapauksessa ei ole syytä epäillä näiden määräysten mukaista rikkomusta, se tekee asiassa päätöksen, että tapausta ei viedä 12 §:ssä mainitun kurinpitoelimen käsittelyyn.
4. Mikäli SUEKin suorittaman tutkinnan perusteella on todennäköistä, että tapauksessa on kyse näiden määräysten 5 §:n rikkomisesta, se tekee asianomistajan suostumuksella päätöksen asian viemisestä 12 §:ssä mainitun kurinpitoelimen käsittelyyn.
5. SUEKin tulee ilmoittaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa asianomaiselle 3 §:ssä mainitulle yhteisölle tutkinnasta, silloin kun yhteisö ei ole epäilty rikkomuksesta.
6. Yhteisön tulee vastaavasti ilmoittaa SUEKille mikäli sen tietoon on saatettu 5 §:ssä mainittu rikkomus.
7. Yhteisön, joka on mainittu 3 §:ssä, tulee käytettävissään olevin tavoin edesauttaa SUEKia tutkinnassa.

12 § Kurinpitoelin

1. Kurinpitovaltaa käyttävä kurinpitoelin näissä säännöissä mainituissa rikkomuksissa on urheiluyhteisön yhteinen eettisten rikkomusten kurinpitolautakunta (jatkossa kurinpitolautakunta)
2. Suomen Olympiakomitean kokous valitsee kurinpitolautakunnan.
3. Kurinpitolautakunnan tarkoitusta, tehtävää, toimivaltaa, kokoonpanoa, kurinpitomenettelyä ja muita sen toimintaan liittyviä asioita säännellään Suomen Olympiakomitean kokouksen hyväksymissä kurinpitolautakunnan säännöissä.

13 § Tutkimatta jättäminen tai rangaistuksen määräämättä jättäminen ajan kulumisen vuoksi

Asia voidaan jättää tutkimatta, rangaistusvaatimus esittämättä tai rangaistus määräämättä, jos väitetystä rikkomuksesta on yli viisi vuotta.

14 § Asianosaisasema kurinpitomenettelyssä

1. Asianosaisia kurinpitomenettelyssä voivat olla
 - a) kantajina SUEK ja asianomistaja tai asianomistajat
 - b) vastaajina 3 §:ssä mainitut henkilöt tai yhteisöt
2. SUEK valmistelee tapauksen kurinpitolautakunnalle ja esittää rangaistusvaatimuksen.

3. Käsiteltäessä asiaa kurinpitolautakunnassa, voi 3 §:ssä mainittu yhteisö, silloin kun se ei ole vastaajana, osallistua asianomistajan tukena tämän suostumuksella asian käsittelyyn.

15 § Asian käsittely muualla ja väliaikaisen peli-, kilpailu-, toimitsija- tai toimintakiellon määrääminen

1. Mikäli tapaus on vireillä tuomioistuimessa tai viranomaiskäsittelyssä, kurinpitolautakunta voi keskeyttää asian käsittelyn, kunnes se on ratkaistu muualla
2. Kurinpitolautakunta voi määrätä rikkomuksesta epäillyn SUEKin esityksestä väliaikaiseen peli-, kilpailu-, toimitsija- tai toimintakieltoon siihen saakka, kunnes asia on käsitelty tai väliaikaisesta kiellosta on toisin päätetty kurinpitolautakunnassa.

16 § Valitusoikeus

Päätökseen tyytymättömällä SUEKilla, asianomistajalla tai kurinpitoasian vastaajalla on oikeus valittaa urheilun oikeusturvalautakuntaan sen säännöissä mainituin edellytyksin

17 § Rangaistuksen täytäntöönpano

Määrätty rangaistus pannaan täytäntöön, vaikka siitä valitetaankin urheilun oikeusturvalautakunnalle. Kurinpitolautakunta tai urheilun oikeusturvalautakunta voi kuitenkin määrätä rangaistuksen täytäntöönpanon keskeytettäväksi valituksen käsittelyn ajaksi.

18 § Rangaistuksen ennaikainen päättäminen

Kurinpitolautakunta voi erityisen painavista syistä määrätä rangaistuksen päättymään ennaikaisesti, jos kilpailu, peli-, toimitsija- tai toimintakieltoon määräämisestä on kulunut vähintään kaksi (2) vuotta.